

Dosarul nr. 3ra-195/21

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Palanciuc, V. Negru, A. Minciuna)

ÎNCHEIERE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea de Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea parțială a actului administrativ normativ, împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea de Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea parțială a actului administrativ normativ,

c o n s t a t ă:

La 22 ianuarie 2020, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea parțială a actului administrativ normativ.

Reclamanta a menționat că la data de 01 noiembrie 2019, de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE), a fost desfășurată ședința publică, în cadrul căreia au fost examinate și supuse aprobării mai multe proiecte de hotărâri, printre care și proiectul Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice.

Reclamanta a relatat, că prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE din 01 noiembrie 2019, a fost aprobată Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice.

Reclamanta a indicat, că în vederea deciderii în baza principiilor reciproc

acceptabile, asupra proiectului elaborat, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a formulat mai multe obiecții la proiectul respectiv însă, participând la ședința Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică din 01 noiembrie 2019, s-a constatat că au fost respinse obiecțiile și propunerile înaintate de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, și nu au fost incluse în varianta finală a Metodologiei, aceasta fiind aprobată în varianta publicată.

Reclamanta a menționat, că la data de 06 decembrie 2019, în Monitorul Oficial nr. 360-366 (7283-7289), a fost publicată Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2019 din 01 noiembrie 2019, prin care a fost aprobată Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, care a intrat în vigoare din 01 ianuarie 2020.

Reclamanta consideră că, metodologia nominalizată, urmează a fi anulată, parțial, și anume: anularea noțiunii de „cost istoric” din pct. 8 Capitolul I secțiunea 2 și anularea pct. 38, 39, 40, 41, 42 subpct 10) și 131 din Capitolul III secțiunea 2; anularea pct. 137 din capitolul V „Determinarea rentabilității” Secțiunea 2, Metoda de determinare a rentabilității reglementate; anularea subpct. 14 din pct. 18.

În partea ce ține de anularea noțiunii de „cost istoric” din pct. 8, Capitolul I secțiunea 2, precum și anularea pct. 38, 39, 40, 41, 42 subpct. 10) și 13 din Capitolul III secțiunea 2, reclamanta consideră că neacceptarea amortizării în costurile reglementate în rezultatul legalizării capitalului și reevaluării mijloacelor fixe, sunt discriminatorii comparativ cu alți operatori din sistemul energetic și pot provoca prejudicii financiare considerabile pentru întreprinderile termoelectrice, situație ce va genera diminuarea considerabilă a stabilității financiare a acestora și capacității de a asigura fiabilitatea și siguranța utilajului, în special la CET-uri, din lipsa resurselor financiare pentru efectuarea investițiilor și menținerea utilajului în stare funcțională.

Reclamanta a notat faptul că în Metodologiile tarifare la ceilalți operatori economici din sectorul gazelor naturale și energiei electrice, se regăsesc următoarele prevederi „în cazul reevaluării immobilizărilor corporale și necorporale amortizabile, Metodologia prevede că valoarea maximă de creștere a amortizării în urma reevaluării, acceptabilă în tarif, nu va depăși valoarea cumulativă a indicelui prețurilor în industria construcțiilor, înregistrat de la anul ultimei reevaluări și până în anul reevaluării curente, publicat anual de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.” Ținând cont de faptul că, activitatea de producere a energiei electrice face parte din activitățile reglementate în sectorul electroenergetic, în sensul art. 10 din Legea nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, rezultă că, principiile și modul de calculare a cheltuielilor trebuie să fie similare.

Reclamanta a relatat că prevederi similare se regăsesc și pentru activitatea de transport a energiei electrice în Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 486/2017 din 13 decembrie 2017, precum și pentru activitatea de distribuție a energiei electrice în Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 64/2018 din 22 februarie 2018.

Cu referire la activitățile reglementate operarea pieței energiei electrice; conducerea centralizată a sistemului electroenergetic; furnizarea energiei electrice, este relevant faptul că, amortizarea se recunoaște totalmente pentru toate imobilizările corporale și necorporale.

În opinia reclamantei, luând în considerație principiul nediscriminatoriu și echitabil, consideră, că Consiliul de Administrație al ANRE neîntemeiat nu a inclus propunerea reclamantei în Metodologia tarifară pentru sectorul termoelectric a următoarelor prevederi după cum urmează: „în cazul reevaluării imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile, Metodologia prevede că valoarea maximă de creștere a amortizării în urma reevaluării, acceptabilă în tarif, nu va depăși valoarea cumulativă a indicelui prețurilor în industria construcțiilor, înregistrat de la anul ultimei reevaluări și până în anul reevaluării curente, publicat anual de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova”.

Astfel, reclamanta solicită anularea noțiunii de „cost istoric” din pct. 8, Capitolul I secțiunea 2, precum și anularea pct. 38,39, 40, 41, 42 subpct. 10) și 13 din Capitolul III secțiunea 2.

În partea ce ține de anularea punctului 137 din capitolul V „Determinarea rentabilității” Secțiunea 2 Metoda de determinare a rentabilității reglementate, reclamanta a menționat că la pct. 137 al Metodologiei tarifare, se regăsește formula de calcul pentru determinarea Rentabilității reglementate.

Reclamanta a notat, că deși Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a solicitat menținerea redacției Metodologiei anterioare - Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 482 din 06 septembrie 2012, cu prevederile de calculare a rentabilității la activele date în exploatare până în anul 2003, inclusiv și din anul 2004 până în anul 2014, reieșind din rata de rentabilitate de 5%, în Metodologia contestată, nu se regăsește calcularea rentabilității la activele nete date în exploatare până în anul 2014, inclusiv. Anterior, rentabilitatea reglementată includea două componente: rata de rentabilitate a activelor nete date în exploatare până în anul 2003, inclusiv, și a doua, rata de rentabilitate a activelor date în exploatare, începând cu anul 2004 și până la începutul anului „j”.

Reclamanta a menționat faptul că conform noii Metodologii, rentabilitatea totală la activitatea de distribuție și furnizare va constitui 48,2 milioane lei, ceea ce înseamnă reducerea de la 105,8 mii. lei la 48,2 milioane lei a rentabilității, ceea ce va constitui o diminuare de 57,6 milioane lei.

Reclamanta a notat că în cazul noii Metodologii tarifare, nu este calculată nici rentabilitatea la activele întreprinderii, care au fost procurate în temeiul Legii nr. 188 din 28 februarie 2014 cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului SA „Termocom”, deoarece, în opinia Agenției, acestea, nu sunt considerate ca fiind mijloace fixe și imobilizări necorporale investite.

Reclamanta a relatat că în scopul asigurării securității energetice, creării condițiilor pentru prestarea stabilă a serviciilor de alimentare cu energie termică a consumatorilor din mun. Chișinău și sporirii eficienței întreprinderilor din sectorul termoelectric al mun. Chișinău, Guvernul Republicii Moldova a decis transmiterea către SA „CET-2”, prin contract de vânzare-cumpărare a subansamblului funcțional al

Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului - active recunoscute de către Agenție la licențierea activităților de producere, distribuție și furnizare a energiei termice. Astfel, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a fost creată în baza condițiilor stipulate în Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică, ratificat prin Legea nr. 148 din 30 iulie 2015 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică, or, angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor internaționale trebuie să fie susținute de toate autoritățile și instituțiile statului.

Reclamanta a indicat asupra faptului că în noua Metodologie, urma a fi menținută prevederea din Metodologia nr. 482 din 06 septembrie 2012, care indica că la mijloacele fixe date în exploatare până la 01 ianuarie 2015, se calculează rentabilitatea la activele nete existente în mărime de 5 % la tot subansamblul funcțional procurat. Or, în caz contrar, calcularea nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului aplicat la valoarea netă a mijloacelor fixe activelor materiale pe termen lung, inclusiv și cele procurate de către întreprindere în temeiul prevederilor Legii nr. 188 din 28 septembrie 2014 cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului SA „Termocom”, Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, la art. 45, alin. (2) subpct. 8) statuează că, metodologiile tarifare includ: „componenta și modul de calculare a nivelului de rentabilitate determinat prin metoda costului mediu ponderat al capitalului și aplicat la valoarea netă a activelor materiale pe termen lung” fără a indica concret anii dării în exploatare a acestora.

Includerea până în prezent în structura tarifului pentru energia termică livrată consumatorilor, a rentabilității la toate activele nete pe termen lung (mijloace fixe) reprezintă acceptarea și monitorizarea acestora de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Or, prin includerea valorii rentabilității în calculele tarifelor de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv și în tariful aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 109 din 17 martie 2017, a fost acceptat și aprobat calculul nivelului rentabilității aferente valorii subansamblului funcțional procurat de către SA „Termoelectrica”.

Reclamanta nu este de acord și cu excluderea prevederii de calcul a 5 % la consumurile și cheltuielile proprii pentru activitatea de producere a energiei electrice și termice de către centralele electrice cu termoficare și centralele termice și solicită menținerea redacției actuale a Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor la producerea energiei electrice, energiei termice și la apa de adaos, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 147 din 25 august 2004.

Astfel, reclamanta a solicitat anularea punctului 137 din capitolul V „Determinarea rentabilității” Secțiunea 2 Metoda de determinare a rentabilității reglementate.

Cu referire la excluderea punctului 18 subpct. 14) din Capitolul II Secțiunea 1 al

Metodologiei, privind neincluderea în costurile reglementate a plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență. Conform pct. 18 subpct. 14) al Metodologiei, în costurile reglementate nu se includ cheltuielile aferente plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență.

Reclamanta a menționat că retribuirea muncii Consiliului societății, comisiei de cenzori și a reprezentantului statului este obligatorie în conformitate cu Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni. Astfel, art. 50 din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni prevede că, adunarea generală a acționarilor stabilește cuantumul retribuției muncii organului de conducere al societății pe acțiuni, iar conform prevederilor art. 24 alin. (1) al Legii nr. 847 din 14 februarie 2002 salarizării, membrilor organelor de conducere ale întreprinderilor de stat și ale societăților pe acțiuni (consiliul de administrație; consiliul societății) li se stabilesc indemnizații lunare în mărime de până la trei salarii minime pe țară, determinate în condițiile Legii nr. 1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim. Consiliul societății exercită conducerea generală și controlul asupra activității societății.

Reclamanta a indicat că retribuirea muncii organelor de conducere în mărime de 3 salarii minime pe țară, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale și primele de asigurare medicală obligatorii aferente, urmează obligatoriu a fi acceptate în costurile reglementate de către ANRE inclusiv și pentru sectorul termoelectric. Or, plățile respective sunt obligatorii conform legislației în vigoare. Mai mult, pentru ceilalți operatori din sectoarele reglementate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică acceptă plățile nominalizate: inclusiv și la ÎS „Moldelectrica” au fost acceptate în costurile de bază aprobate în cadrul ședinței publice din 27 decembrie 2019 de către Consiliul de Administrație al ANRE, iar pentru activitatea de transport al gazelor naturale, în cadrul aceleiași ședințe, punctul dat a fost exclus din Proiectul Metodologiei propus și aprobat.

Având în vedere misiunea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de asigurare a nediscriminării, a concurenței loiale și a funcționării eficiente a pieței de energie și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, reclamantul consideră neîntemeiate prevederile pct. 18 subpct. 14) al Metodologiei tarifare ce prevede neincluderea în costurile reglementate a cheltuielilor, ce țin de plățile calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență - motiv din care solicită anularea acestuia.

În drept, reclamanta și-a motivat acțiunea în conformitate cu prevederile art. art. 12, 17, 18, 20, 163, 166, 191 alin. (2), 206 alin. (1) lit. e), 209 alin. (3), 212, 224 alin. (1) lit. e) Cod Administrativ, pct. 33 al Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14 decembrie 2018.

Reclamanta a indicat faptul că acțiunile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică contravin Acordului de finanțare, încheiat între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică, ratificat prin Legea nr. 148 din 30 iulie 2015, ori conform Acordului de împrumut (Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu

energie termică), supliment II Executarea proiectului, Secțiunea I - Modalități de Implementare, capitolul F. - Indici Financiar, pct. 1 Coeficientul de autofinanțare și pct. 1 Rata de Acoperire a Serviciului Datoriei, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și-a asumat raportarea și menținerea în norma stabilită de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a acestor 2 indicatori.

Reclamanta consideră că implementarea noii Metodologii aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la 01 noiembrie 2019, va conduce la diminuarea surselor proprii de finanțare și a profitului net obținut, ceea ce va genera indicatori sub limita normei asumate. Acordul de implementare a Proiectului de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (PI32443), încheiat între Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Economiei al Republicii Moldova și Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” din 11 august 2015, art. III Angajamente de implementare, lit. A - Angajamente instituționale, SA „Termoelectrica”, și-a asumat obligațiunea de a menține pe parcursul perioadei de implementare a Proiectului, indicatorii financiar prevăzuți în secțiunea F din apendicele 2 la Acordul de finanțare.

Reclamanta a solicitat anularea parțială a Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobate prin hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2019 din 01 noiembrie 2019 și anume: anularea noțiunii de „cost istoric” din pct. 8 Capitolul I secțiunea 2 și anularea pct. 38, 39, 40, 41, 42 subpct. 10) și 13) din Capitolul III secțiunea 2, anularea pct. 137 din capitolul V „Determinarea rentabilității” Secțiunea 2 Metoda de determinare a rentabilității reglementate; anularea subpct. 14 din pct. 18.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea parțială a actului administrativ normativ.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut, că având în vedere că activitatea centralelor electrice de termoficare urbane, inclusiv celor din cadrul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, este reglementată inclusiv prin Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, iar pentru a exclude abordarea distinctă de calculare a rentabilității în cadrul aceleiași întreprinderi, Agenția a aplicat aceleași principii de reglementare, și anume, determinarea rentabilității la investiții efectuate de către titularul de licență, dar nu la activele deja existente.

Cu referire la calculul rentabilității la mijloacele fixe procurate de la Societatea pe Acțiuni „Termocom” în proces de lichidare, în temeiul Legii nr. 188 din 28 septembrie 2014 cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului Societății pe Acțiuni „Termocom”, or, întreprinderea – reclamantă nu a fuzionat cu Societatea pe Acțiuni „Termocom”, dar a achiziționat activele acesteia prin contract de vânzare - cumpărare, fapt ce a condus la majorarea tarifelor, prin majorarea amortizării în scopuri tarifare cât și a rentabilității aferente acestora. Circumstanța precum că, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a fost creată în baza condițiilor stipulate în Acordul de finanțare nr.

148 din 30 iulie 2015, încheiat între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică, contrar argumentelor invocate de reclamantă, a acceptat integral valoarea investițiilor atât în planurile investiționale planificate, cât și în cele efectiv realizate.

Astfel, atât rentabilitatea aferentă investițiilor efectuate în baza Acordului de împrumut, cât și valoarea amortizării aferente acestor investiții, prin Metodologia aprobată, au fost garantate spre recuperare integrală prin includerea în structura tarifului reglementat, iar invocările reclamantei Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, precum că de către Agenție ar fi fost încălcate prevederile Acordului de împrumut, nu au fost confirmate. Mai mult, reieșind din conținutul pct. 46 al Metodologiei, amortizarea inclusă în scopuri tarifare, trebuie utilizată în scopuri investiționale.

În partea ce ține de cerința reclamantei privind anularea pct. 18 subpct. 14) Secțiunea I, Capitolul II din Metodologia tarifară, ce vizează neinclusiunea în costurile reglementate a plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență, instanța a reținut următoarele.

Conform art. 9 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, agenția are următoarele atribuții supraveghează respectarea de către titularii de licențe a principiului costurilor minime necesare și justificate la calculul și aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate.

Iar, conform prevederilor art. 7 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, în domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția asigură excluderea subvențiilor încrucișate între activitățile de producere, de transport, de distribuție și de furnizare a energiei electrice, precum și între categoriile de consumatori, și monitorizează respectarea de către întreprinderile electroenergetice a principiului costurilor și al cheltuielilor necesare și justificate. Cheltuielile care nu sînt necesare și justificate nu se iau în calcul la aprobarea prețurilor și tarifelor reglementate.

În corespundere cu art. 8 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor sale, Agenția pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la producerea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice în contextul obligațiilor de serviciu public de furnizor al serviciului universal, de furnizor de ultimă opțiune, de furnizor central de energie electrică, precum și la operarea pieței energiei electrice. Din sensul normelor de drept enunțate, pentru fiecare categorie de cheltuieli, urmează a fi justificată necesitatea și eficiența acestora.

Curtea de Apel a mai reținut că conform art. 47 alin. (2) și (3) lit. c) din Legea nr. 1134-XIII din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, profitul net se formează după achitarea impozitelor și altor plăți obligatorii și rămîne la dispoziția societății. Profitul net poate fi utilizat pentru plata recompenselor către membrii consiliului societății și ai comisiei de cenzori. Ca urmare, din sensul normelor de drept menționate, cheltuielile aferente plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori, nu pot fi calificate ca cheltuieli eficiente, or, întreprinderea nu obține nici un profit în acest sens. Circumstanța precum că, anumite cheltuieli sunt justificate din punct de vedere legal, nu reprezintă în sine, temei suficient de a include aceste cheltuieli anume în

categoria cheltuielilor cu scopuri tarifare. Activitatea întreprinderii, inclusiv a întreprinderii reclamante, are drept scop principal obținerea profitului în rezultatul activității. În lipsa profitului aferent activității reglementate, plățile și recompensele către membrii consiliului societății și ai comisiei de cenzori - nu pot fi considerate cheltuieli eficiente.

Prima instanță a menționat că reclamanta nu a indicat și nu a motivat încălcarea unui drept al său, prevăzut de lege, prin adoptarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2019 din 01 noiembrie 2019, iar faptul dezacordului cu Metodologia enunțată nu reprezintă un temei suficient pentru anularea actului menționat. În virtutea art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Astfel, instanța de judecată reține că, partea reclamantă nu a indicat și demonstrat prin probe concrete încălcarea dreptului său prin actul administrativ menționat, precum și nici nu a argumentat ilegalitatea acestuia.

Astfel, prima instanță, ajungând la concluzia, că cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea noțiunii de „cost istoric” din pct. 8 Capitolul I secțiunea 2 și anularea pct. 38. 39, 40. 41. 42 sub pct.10) și 13) din Capitolul III secțiunea 2; anularea pct. 137 din capitolul V „Determinarea rentabilității” Secțiunea 2 Metoda de determinare a rentabilității reglementate; anularea subpct. 14 din pct. 18 a Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2019 din 01 noiembrie 2019, urmează a fi respinsă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de judecată, la data de 23 decembrie 2020, SA „Termoelectrica” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Ulterior, la data de 17 ianuarie 2021 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus prin intermediul oficiului poștal, motivarea recursului.

În motivarea recursului, SA „Termoelectrica” a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta a declarat că instanța de fond nu a luat în considerație nici argumentele recurente referitoare la dezacordul acesteia și cu excluderea prevederii de calcul a 5 % la consumurile și cheltuielile proprii pentru activitatea de producere a energiei electrice și termice de către centralele electrice cu termoficare și centralele termice și necesitatea menținerii redacției actuale a Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor la producerea energiei electrice, energiei termice și la apa de adaos, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 147 din 25 august 2004.

Recurenta a indicat că instanța de fond eronat a respins cerința referitor la excluderea punctului 18 subpct. 14) din Capitolul II Secțiunea 1 al Metodologiei,

privind neinclusiunea în costurile reglementate a plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență, ori conform pct. 18 subpct. 14) al Metodologiei, în costurile reglementate nu se includ cheltuielile aferente plăților calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență.

Recurenta a menționat că retribuirea muncii Consiliului societății, comisiei de cenzori și a reprezentantului statului este obligatorie în conformitate cu Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Conform art. 50 din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, adunarea generală a acționarilor stabilește cuantumul retribuției muncii organului de conducere al societății pe acțiuni, iar conform prevederilor art. 24 alin. (1) al Legii nr. 847 din 14 februarie 2002 salarizării, membrilor organelor de conducere ale întreprinderilor de stat și ale societăților pe acțiuni consiliul de administrație; consiliul societății li se stabilesc indemnizații lunare în mărime de până la trei salarii minime pe țară, determinate în condițiile Legii nr. 1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim. Respectiv, Consiliul societății exercită conducerea generală și controlul asupra activității societății.

Reieșind din normele precitate și cu raportare la caz, recurenta consideră, că retribuirea muncii organelor de conducere în mărime de 3 salarii minime pe țară, inclusiv contribuțiile de asigurări sociale și primele de asigurare medicală obligatorii aferente, urmau obligatoriu a fi acceptate în costurile reglementate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv și pentru sectorul termoenergetic. Or, plățile respective sunt obligatorii conform legislației în vigoare. La acest capitol, a remarcat faptul că, pentru ceilalți operatori din sectoarele reglementate, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică acceptă plățile nominalizate: inclusiv și la Î.S. "Moldelectrica" au fost acceptate în costurile de bază, aprobate în cadrul ședinței publice din 27 decembrie 2019 de către Consiliul de Administrație al ANRE, iar pentru activitatea de transport al gazelor naturale, în cadrul aceleiași ședințe, punctul dat a fost exclus din Proiectul Metodologiei propus și aprobat.

Luând în considerație misiunea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de asigurarea nediscriminării, a concurenței loiale și a funcționării eficiente a pieței de energie și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, recurenta consideră neîntemeiate concluziile primei instanțe referitoare la legalitatea prevederilor pct. 18) subpct. 14) al Metodologiei tarifare ce prevede neinclusiunea în costurile reglementate a cheltuielilor ce țin de plățile calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale titularului de licență.

Or, prin menținerea redacției actuale a Metodologiei contestate, operatorii din sectoarele reglementate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sunt plasați în poziții discriminatorii.

Mai mult ca atât, acțiunile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică contravin Acordului de finanțare, încheiat între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare centralizată cu energie termică.

Prin urmare, consideră, că menținerea în vigoare a noii Metodologii, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la 01 noiembrie 2019, va conduce la diminuarea surselor proprii de finanțare și a profitului net obținut, ceea ce

va genera indicatori sub limita normei asumate - fapt care la fel, a fost lăsat fără apreciere de către instanța de fond.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 23 noiembrie 2020, fiind notificată Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” la adresa de e-mail în data de 11 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.226, vol. II). Astfel, recursul depus la 24 decembrie 2020 și motivarea recursului depusă la 23 ianuarie 2021, sunt depuse în termen.

La 19 ianuarie 2021 în adresa intimă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 36, vol. III).

Plicul cu avizul, prin care a fost expediată Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică copia recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței a fost restituit cu mențiunea „plecat” (f.d.48), astfel fiind eludată posibilitatea intimă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de a prezenta referință la recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan